

VIII. Universitetets Forhold ud ad til.

a. *Fester ved fremmede Universiteter.*

Ved Breslau Universitets 100 Aars Jubilæum 1.—3. Aug. 1911 overbragte Professor Dr. C. J. Salomonsen, der var Københavns Universitets Repræsentant, se Aarbg 1910—11 S. 275, følgende Adresse:

Abhinc centvm annos permvlti dvbitabant, possetne bonvm aliqvíd et magnvm oriri, si Francovrti Viadrina vetvstissima obdormiscens cvm Universitate Leopoldina coalesceret, qvam Fridericvs Wolffivs civibvs vrbis frvstra resistentibvs effecerat vt conderetvr.

Vestra Universitas litterarvm Wratislaviensis ex avdaci illa conjvncione nata perspicve ostendit, nihil fvisse cvr dvbitaretvr. Dvarvm confessionvm paritate ornata in orbem academiavm ingressa inde ab origine artes liberales et hvmanitatem tanto opere promovit, vt Vniversitas Havniensis nihil habeat qvod hoc die festo sorori Silesiacae melivs optet qvam vt fvtvra saecvla praeterito proventv et splendore paria fiant.

Dabamvs Havniae, die 2. mensis Avgvsti MDCCCXXI.

— Ved den Fest, som det kgl. Frederiks Universitet i Kristiania fejrede den 4.—7. September 1911 i Anledning af sit 100 Aars Jubilæum, var Universitetets Rektor, Professor Dr. Kr. Erslev samt Professorerne Lic. F. E. Torm, Dr. Carl Torp, Dr. Leopold Meyer og Dr. Eugen Warming Repræsentanter for Københavns Universitet, idet det kgl. Frederiks Universitet under Hensyn til det særlige Forhold, hvori det staar til Københavns Universitet, havde ønsket at se dette repræsenteret af 5 Repræsentanter, medens Indbydelsen til alle andre Universiteter kun lød paa een Repræsentant. Paa Københavns Universitets Vegne overbragte Rektor følgende Adresse:

„Københavns Universitet hilser Universitetet i Kristiania paa Hundredaarsdagen for dets Stiftelse.

Født under Dobbelt-Rigets yderste Fare, givet af dets sidste Fælleskonge som en opsparet Arv til en mandvoksen Søn, krævet af det norske Folk som et Brev paa dets Myndighed, har Frederiks-Universitetet i Kristiania kraftig deltaget i det nittende Aarhundredes store Kulturblostring i Norden, hvorunder de tre Folk ligesom i en fredelig Krig har øvet deres Evne og udviklet deres Egenhed.

Ægget af et driftigt Samfunds borgerlige Virkelyst, baaret af et frit Folks politiske Opdrift, omsuset af en ny Kunsts og Digtning's Vinger er den unge norske Højskole i hundrede Aar vokset til Jævnhøjde med sine nordiske Lige.

Ved Enden af denne Udvikling staar det danske Universitet det norske Universitet saa nær som nogen Sinde, talende det samme Sprog, dyrkende Videnskaberne ud af samme Tarv og Trang og paa lige Maade. Vore Lærere har kappedes, ikke alene for at maale sig med hinanden, men for at udfylde hinanden. Vore Studerende har kunnet nyde godt af to Højskoler's Arbejde.

Som det i gamle Dage var gængs mellem Gæstevener ved Skilsmis- sisen at bryde en Ring og gemme dens Stykker til et Venskabstegn for kommende Slægter, saaledes er Københavns Universitet og Universitetet i

Kristiania, der var ment som dets Modbilled og er blevet dets Mage, ved Rigernes Adskillelse blevet staaende som trende Stykker af et samhörrende Hele til Vidne om Folkenes Frændskab.

Maatte de altid saaledes mages — som en Ring, der holder to Rigers Lærere og Lærlinge sammen i enigt Arbejd med den delte Arv, lydige mod Videnskabens Lov:

med Aand for Sandhed!

København, den 2. September 1911.“

Ved Skrivelse af 22. Marts 1911 bifaldt Ministeriet, at der paa forventet Tillægsbevilling, jfr. Rigsdagstid. 1911—12, Till. A. Sp. 4003—04, blev anvendt et Beløb af 1000 Kr. under Universitetets Udgiftspost 10., Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter, til Dækning af Repræsentanternes Rejseudgifter med 200 Kr. til hver.

— Ved den Fest, som Universitetet i St. Andrews fejrede den 12.—15. Sept. 1911 i Anledning af sit 500 Aars Jubilæum, var Professor Dr. Hector Jungersen Repræsentant for Københavns Universitet, paa hvis Vegne han overbragte følgende Adresse:

„Vetustissimæ Scotiæ universitati, St. Andreæ nomine insignitæ, quæ, rerum quoque angustiis interdum fortiter reluctans, bonis litteris semper operam navavit et egregiis multorum alumnorum laudibus claruit, soror eius ætate haud multo minor, universitas Danorum Hauniensis, quingentos annos laudabiliter exactos gratulatur, ex animo optans, ut etiam per futuræ sæcula litterarum studia cum sua et patriæ utilitate et gloria apud eam Deo favente feliciter vigeant et floreant.

Dabamus Hauniæ, die 1. Septembris MDCCCXI.“

Ved Skrivelse af 4. Okt. 1911 bifaldt Ministeriet, at der af Universitetets Udgiftspost 10. udbetaltes Professor Jungersen 300 Kr. til Dækning af hans Rejseudgifter.

— Til Universitetet i Rennes, der havde indbudt Universitetet til at lade sig repræsentere ved en Fest, der afholdtes den 15. Okt. 1911 i Anledning af Indvielsen af dets nye Bygning og af Afsløringen af et Monument til Erindring om Bretagnes Forening med Frankrig, sendte Københavns Universitet under 6. Juli s. A. sin Tak og Beklagelse af, at det ikke saa sig i Stand til at lade sig repræsentere.

— Til Universitetet i Pittsburgh, der havde indbudt Universitetet til at lade sig repræsentere ved en Fest, der afholdtes i Dagene den 27.—29. Febr. 1912 i Anledning af dets 125 Aars Jubilæum, sendte Københavns Universitet under 3. Febr. s. A. sin Tak og Beklagelse af, at det ikke saa sig i Stand til at lade sig repræsentere.

— Til „The Academy of Natural Sciences of Philadelphia“, der havde indbudt Universitetet til at lade sig repræsentere ved en Fest, der afholdtes i Dagene den 19.—21. Marts 1912 i Anledning af dets 100 Aars Jubilæum, sendte Universitetet den 21. Febr. s. A. sin Tak og Beklagelse af, at det ikke saa sig i Stand til at lade sig repræsentere.

— Ved den Fest, som Universitetet i Athen fejrede d. 7. April 1912 i Anledning af dets 75 Aars Jubilæum i Forbindelse med den samtidig afholdte Orientalistkongres, se nedenfor Side 797, var Rektor, Professor Dr. Fr. Buhl Repræsentant for Københavns Universitet.

Om Bevilling af et Beløb til Dækning af Professor Buhls Rejseudgifter se nedenfor Side 798 under Orientalistkongressen i Athen.

— Til Universitetet i Lemberg, der d. 29. Maj 1916 fejrede 250 Aars Dagen for dets første Indstiftelse ved Polens Konge Johan Casimir, sendte Københavns Universitet følgende Lykønskning:

Litteris Vestris die xx^o mensis Aprilis huius anni datis certiores nos fecistis, Vos ducentimum quinquagesimum anniversarium Universitatis Vestrae proxime celebraturos esse. Hinc est, quod nos, omnes in studii bonarum litterarum promovendis strenua ope et opera enitentes ut socios carissimos fraterno favore et bonis votis prosequentes, Vobis praeteritos annos, quamquam non sine gravibus molestiis, laudabiliter tamen exactos gratulamur, ex intimo animo optantes, ut in futurum quietis et ad votum fluentibus rebus Academiae Vestrae cum maxima sua laude de studii liberalibus optime mereri liceat.

— Ved den Fest, som Universitetet i Dublin fejrede i Dagene d. 4.—6. Juli 1912 i Anledning af dets medicinske Fakultets, Trinity School's, 200 Aars Jubilæum, var Professor Dr. Knud Faber Repræsentant for Københavns Universitet, paa hvis Vegne han overbragte følgende Adresse:

„Universitas litterarum Hauniensis per hanc epistolam Scholae medicae Hiberniae ex animo congratulari voluit, quae per annos ducentos Universitati Dublinensi adiuncta large feliciterque adiuverit, ut et illa et Dublinum apud universos bonarum artium studiosos amplissimum nomen adsequeretur.

Scholae medicae Dublinensi ob laborem eximum, quem his studiis de suo praestitit, maximam gratiam habemus omnes, et nomina praeclara, qualia sunt Fieldingi Ould, Roberti Graves, Guilelmi Stokes, in annalibus artis medicae memoriaque virorum doctorum semper splendebunt. Singularem vero auctoritatem eo nomine habuit Universitas Dublinensis, quod in docenda clinica, obstetrica, medicina publica institutionem suam ad vitae usum egregie adcommodavit, quo factum est, ut exterarum gentium medici plurimi ad discendum eo concurrerent.

Qua in re Hauniensis quoque Universitas, imprimis medica eius Facultas, Dublinensibus collegis luculentam incitationem acceptam refert, et ob hoc meritum Scholae medicae Dublinensi gratias agimus quam maximas confisi futura quoque tempora si non minorem gloriam adlatura esse quam praeterita.“

Ved Skrivelse af 11. Maj s. A. bifaldt Ministeriet, at der af Universitetets Udgiftspost 1., Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter, udbetaltes Professor Faber et Beløb af 300 Kr. til Dækning af hans Rejseudgifter.

— Ved den Fest, som „The Royal Society“ i London fejrede i Dagene d. 16.—18. Juli 1912 i Anledning af sit 250 Aars Jubilæum, var Københavns Universitet repræsenteret ved Professor Dr. Hector F. E. Jungersen, der paa Universitetets Vegne overbragte følgende Adresse:

Duo iam saecula et dimidium Regalis Societas ita egit, ut egregium illud dictum, quod vexillo suo inscripsit, semper summa cum fide exsequeretur.

Eo tempore exorta, quo nihil fere praeter ecclesiam in lumine erat, praecipueque naturalium rerum scientia crassa superstitionis caligine ob-

fuscabatur, hoc sibi proposuit, ut nouam et veram philosophiam naturalem in lucem duceret, experiendi arte fultam et ingenua inquirendi ratione procedentem. Libera, a nullius gratia pendens, nullo auxilio externo munita, incrementum sensim cepit et robur, dum socii, scientiam ipsius causa ardentibus animis amantes, infatigabili studendi vigore provehuntur veritatemque ex tenebris nebulisque eliciunt. minime eo deterriti, quod labores, quibus operam suam impendebant, sæpius spes suas fallere nulumque profectum promittere videbantur. Procedente tempore non raro apparuit, ea quoque, quæ primo aspectu vana et sterilia esse videbantur, uberes et inexhaustos fontes aperuisse.

Quod vere dictum est, Anglorum nationem non victoriis terras expugnando coloniasque late per orbem condendo potius quam naturam suæ terræ sibi subiciendo magnam et illustrem factam esse, quodque nulla cuiquam relinquatur dubitatio, quin accrescens rerum naturalium scientia toti generi humano immane quantum profuerit, Regalis Societas merito gloriari potest, tam hanc patriæ laudem quam illas communis hominum vitæ utilitates magnam partem viris deberi, quos in sociorum numero habuerit.

Ingenuo et grato animo eorum beneficiorum memoriam retinens, quæ bonarum artium studia huic societati debent, quæ ipsa princeps condita postea multis aliis eiusdem generis societatibus originem dedit et normam, Universitas Hauniensis, Regali Societati CCL annos gloriose exactos gratulatur, sperans fore, ut futura eius tempora digna præteritis sæculis luce fulgeant.

Ved Skrivelse af 28. Maj s. A. bifaldt Ministeriet, at der af Universitetets Udgiftspost l. for 1912—13 udbetaltes Professor Jungersen et Beløb af 300 Kr. til Dækning af hans Rejseudgifter.

b. Indbydelser til Kongresser m. v.

Paa den 16. internationale Orientalistkongres, som afholdtes i Athen i Dagene 6.—14. April 1912 i Forbindelse med en Fest, som Universitetet sammesteds afholdt d. 7. s. M. i Anledning af dets 75 Aars Jubilæum, se ovenfor S. 795, var Danmark repræsenteret af Universitetets Rektor, Professor, Dr. Fr. Buhl og Professor, Dr. Dines Andersen.

Til Dækning af Repræsentanternes Rejseudgifter var paa Finansloven for 1912—13 under Kommunitetets Udgiftspost 17. optaget et Beløb af 1.200 Kr., jfr. Rigsdagstid. for 1911—12, Tillæg A., Sp. 1323—26. Bevilgingen blev givet efter Konsistoriums Indstilling til Ministeriet af 6. Juli 1911, saalydende:

„Universitetet har modtaget Indbydelse til at deltage i den 16. internationale Orientalistkongres, som skal afholdes i Athen i Foraaret 1912. Universitetet maa i høj Grad ønske, i Lighed med, hvad der har været Tilfældet paa de tidligere Orientalistkongresser, jfr. saaledes Aarvog 1904—05 S. 91 og 1901—02 S. 94, at lade sig repræsentere paa denne Kongres, og det vilde under særligt Hensyn til, at den sidste Orientalistkongres afholdtes her i København under dansk Forsæde, nemlig med Professor Vilh. Thomsen som Præsident og Professorerne Fr. Buhl og Dines Andersen som Vice-Præsidenter, sætte megen Pris paa at kunne give Møde ved to Videnskabsmænd, idet man da haaber som Delegerede til Kongressen

at kunne sende den tidligere Præsident med en af Vice-Præsidenterne eller eventuelt de to Vice-Præsidenter. Man maa saa meget mere anse det for en Æressag for Danmark at give Møde med en nogenlunde fyldig Repræsentation, som ved den sidste Kongres saa godt som alle Lande lod sig repræsentere, de allerfleste ved flere Delegerede. Da Universitetet imidlertid ikke raader over de dertil fornødne Midler, tillader man sig at anbefale, at der paa Kommunitetets Budget maa søges bevilget et Beløb af 1.200 Kr. til Dækning af Rejseudgifterne for disse Repræsentanter“.

Det bevilgede Beløb af 1.200 Kr. var imidlertid langt fra tilstrækkeligt til Rejseudgifter for de to Repræsentanter, og i Henhold til Konsistoriums Indstilling af 7. Marts 1912, ledsaget af Kvæstors Erklæring af 5. s. M., bifaldt Ministeriet under 8. s. M., at der af Universitetets Udgiftspost 10., Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter, for Finansaaret 1911—12 blev udredet et Beløb af 400 Kr. til Bidrag til Rejseudgifter for Universitetets Rektor som Repræsentant ved Athens Universitets 75 Aars Jubilæum i April 1912.

Af Universitetets Lærere deltog desuden Docenterne Dr. Chr. Sarauw og Professor Dr. Vald. Schmidt i Kongressen.

— I Anledning af en fra Ministeriet til Erklæring modtaget Indbydelse til den 18. Amerikanistkongres i London 27. Maj—1. Juni 1912, udtalte Konsistorium under 13. Decbr. 1911 efter at have indhentet tvende Erklæringer, henholdsvis fra det filosofiske og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet i Tilslutning til det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets Erklæring, at det vel kunde ønske Professor Dr. phil. H. P. Stensby som Repræsentant ved den nævnte Kongres, men at Sagen syntes at bortfalde paa Grund af Ministeriets Udtalelse, at det ikke raadede over Midler til Dækning af de eventuelle Repræsentationsomkostninger.

— I Anledning af en fra Ministeriet til Erklæring modtaget Indbydelse fra Bestyrelsen for „Deutscher Bund Heimatschutz“ i Meiningen til 2. internationale Kongres for Naturfredning i Stuttgart 1912 udtalte Konsistorium under 29. Maj s. A., at Universitetet ikke ønskede at repræsenteres paa den nævnte Kongres.

— Ved det 4. danske hygiejniske Møde i Aalborg 29.—30. August 1912 var det lægevidenskabelige Fakultet repræsenteret af Professor Dr. med. Chr. Gram.

c. Islands Universitet.

Under 7. Decbr. 1911 sendte Rektor for Islands Universitet, Professor Dr. phil. Björn M. Olsen, følgende Skrivelse til Københavns Universitet:

- „Jeg har herved den ære at oversende:
- 10 exx. Lög um stafnun háskóla, d. 30. juli 1909.
  - 10 — Skýrsla um fyrirlestra og æfingar við Háskóla Íslands háskólamisserið 1. okt. 1911 til 15. febr. 1912.
  - 10 — Auglýsing um bráðabirgðareglugjörð fyrir Háskóla Íslands d. 4. okt. 1911.
  - 10 — Bráðabirgðareglur um starfsvið háskólaráðs og rektors d. 22. sept. 1911.

Samtidig tillader jeg mig på Islands Universitets vegne at udtale et varmt ønske om godt samarbejde i fremtiden mellem vort og Københavns

Universitet, som alle vort Universitets lærere på ganske enkelte undtagelser nær er udgåede fra og betragter som deres alma mater.

Det bemærkes, at grunden til, at de ovennævnte tryksager kommer så sent, er den, at lektionskataloget måtte omtrykkes, hvilket først er sket nu i de sidste dage, samt at vi mente at burde vente med at udsende de andre tryksager, indtil lektionskataloget kunde følge med“.

Under 13. Febr. 1912 besvarede Rektor for Københavns Universitet, Professor Buhl denne Skrivelse saaledes:

„Jeg tillader mig herved paa Københavns Universitets Vegne at bringe Hr. Rektoren min bedste Tak for de i Deres Skrivelse af 7. Decbr. f. A. udtalte venlige Ønsker om et godt Samarbejde i Fremtiden mellem Islands og Københavns Universitet og udtale, at vi fuldt ud deler disse venlige Følelser og ønsker Islands Universitet en lykkelig og frugtbringende Virksomhed.

De forskellige, vort Universitet vedrørende Tryksager vil, efterhaanden som de udkommer, blive Islands Universitet tilstillede“.

Ved Skrivelse af 11. Marts s. A. anmodede Konsistorium Overbibliotekar, Dr. S. Larsen om at sende Eksemplar af Festskrifter, Lektionskataloger og Doktordisputater til Islands Universitet.

Efter Konsistoriums Beslutning blev derefter trykt

Bestemmelser for Islands Universitet.

Indholdet var:

- I. Lov Nr. 42 af 30. Juli 1909 om Oprettelsen af et Universitet.
- II. Lov Nr. 43 af 30. Juli 1909 om Lønninger for Universitetslærere.
- III. Bekendtgørelse Nr. 75 af 4. Oktober 1911 angaaende midlertidigt Reglement for Islands Universitet.
- IV. Tillæg Nr. 83 af 27. December 1911 til midlertidigt Reglement for Islands Universitet af 4. Oktober 1911.
- V. Foreløbige Regler om det akademiske Kollegiums og Rektors Forretningsomraade, stadfæstede af Islands Ministerium 22. September 1911.
- VI. Lektionskatalogen for Semestret 1. Oktober 1911 til 15. Februar 1912. (I—IV: Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18. September 1891. V—VI: Oversat efter Konsistoriums Foranstaltning).

c. Andre Sager.

Under 10. Febr. 1912 sendte Ministeriet til Konsistorium et gennem Udenrigsministeriet fra den danske Konsul i Jerusalem, Professor Dr. Dalman modtaget Eksemplar af „Jahresbericht des Deutschen evangelischen Instituts für Alttertumswissenschaft des heiligen Landes“ for Aaret 1910—11, idet Ministeriet tilføjede, at Konsulen samtidig havde henledet Opmærksomheden paa, at danske Teologer vilde kunne blive Medlemmer af nævnte Institut paa egen Bekostning, og at en Svensker og en Hollænder s. A. var blevne frivillige Medlemmer.

— I Anledning af en gennem Ministeriet modtaget Henvendelse fra det kgl. norske Videnskabers Selskab i Trondhjem anmodede Konsistorium under 26. April 1912 Overbibliotekar, Dr. Larsen om at tilstille Selskabet Universitetets Indbydelsesskrifter for de sidste 6 Aar, samt fremtidig at tilsende Selskabet Indbydelsesskrifterne.

Efter Anmodning fra „Amtliche Akademische Auskunftstelle an der kgl. Friedrich-Wilhelms-Universität“ i Berlin anmodede Konsistorium under

3. Juni s. A. Overbibliotekaren om at sende Oplysningsbureauet Lektionskatalogen, det Universitets-Festskrift, der udgives ved Aarsfesten, Universitetets Aarvog m. m.

— Under 27. April s. A. modtog det lægevidenskabelige Fakultet følgende Skrivelse fra Ministeriet:

„I Anledning af en fra det herværende franske Gesandtskab om Adgangen for Indehaveren af et fransk Diplom som „Doctor medicinæ“ til at opnaa „jus practicandi“ som Læge her i Landet til Justitsministeriet indsendt Forespørgsel har Justitsministeriet næst at meddele, at det er sindet i Overensstemmelse med Udenrigsministeriet at besvare Forespørgslen derhen, at ingen Udlænding kan erhverve Adgang til Lægepraksis her i Landet, medmindre vedkommende har bestaaet den til enhver Tid anordnede Lægeeksamen ved Københavns Universitet med bedste Karakter (Kancelli-Plakat 28. Januar 1840), og at de omhandlede franske Diplomer ikke medfører nogen Lettelse i Henseende til Adgangen til at tage dansk Lægeeksamen, hvorfor der ikke bliver Spørgsmaal om at lade dem indføre i nogen Protokol, samt at Naturalisation ikke er fornøden, naar Udlændinge opfylder den ovenangivne Betingelse, anmodet om, at det maa blive sat i Stand til at meddele nærmere Oplysning om, hvilke Eksaminer den paagældende maa underkaste sig, hvilke Forelæsningsrækker han maa følge, og hvilke Gebyrer han vil have at erlægge.

Idet bemærkes, at Ministeriet i det hele kan tiltræde Udenrigsministeriets af Justitsministeriet tiltraadte Forslag til Svar, skal man udbede sig en Udtalelse fra Fakultetet om de fremsatte Spørgsmaal“.

De begærede Oplysninger blev indsendt af Fakultetet d. 11. Maj s. A.